

Warszawa, 12-01-2026 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.7030.14.2025.AT

Pan

Dyrektor Szkoły Podstawowej

Szanowny Panie Dyrektorze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 1 grudnia 2025 r., w której przedstawił Pan wyjaśnienia w sprawie niewykonania postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [REDACTED] z dnia 29 października 2025 roku, [REDACTED] uprzejmie informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje stanowisko Pana Dyrektora za nieprawidłowe.

RPO prowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie dotyczącej [REDACTED] który został w czerwcu 2025 r. przyjęty do klasy pierwszej Szkoły Podstawowej [REDACTED]. Ustalono, że przyjęcie chłopca do szkoły nastąpiło na podstawie zgłoszenia i zostało potwierdzone poprzez opublikowanie przez Pana Dyrektora listy kandydatów przyjętych. Następnie jednak, tuż przed rozpoczęciem roku szkolnego, Pani [REDACTED], matka [REDACTED] [REDACTED] otrzymała pismo, w którym Pan Dyrektor, powołując się na pismo

Burmistrza Miasta [REDAKTOWANE] z dnia 26 sierpnia br., poinformował ją, że nie przyjmuje [REDAKTOWANE] do klasy I na rok szkolny 2025/2026. Z pisma Burmistrza wynikało, że dziecko w rzeczywistości nie zamieszkuje w obwodzie szkoły. Czynność Pana Dyrektora dokonana została w nieformalny sposób (zwykle pismo) i miała wywołać negatywne skutki dla dziecka i jego rodziny.

W dniu 29 października 2025 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny [REDAKTOWANE] wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej czynności Pana Dyrektora w przedmiocie nieprzyjęcia dziecka do klasy I publicznej szkoły podstawowej [REDAKTOWANE]. 3 listopada rodzice [REDAKTOWANE] zaprowadzili syna do szkoły, gdzie okazali Panu postanowienie sądu. Mimo zapoznania się z jego treścią odmówił Pan jego wykonania i nie dopuścił [REDAKTOWANE] do udziału w zajęciach lekcyjnych. Powyższe skutkowało dalszym naruszaniem prawa dziecka do nauki oraz uniemożliwia realizację obowiązku szkolnego. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny [REDAKTOWANE], „wykonanie zaskarżonej czynności rozumiane jako uniemożliwienie małoletniemu [REDAKTOWANE] realizowania obowiązku szkolnego w szkole, w której obwodzie - jak twierdzi Skarżąca, a czego Sąd w niniejszym postępowaniu wypadkowym nie przesądza - mieszka, może spowodować dla niego trudne do odwrócenia skutki, zarówno w sferze edukacyjnej, rozwojowej, społecznej jak i psychologicznej. Jak zasadnie argumentuje Skarżąca, na powyższe może wpłynąć m.in. utrata kontaktu z rówieśnikami oraz brak możliwości integracji z klasą. W sprawie nie bez znaczenia jest również treść art. 70 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że każdy ma prawo do nauki, a nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa. Konieczne jest zatem, aby na czas postępowania sądowoadministracyjnego [REDAKTOWANE] znajdował się na liście uczniów (co miało miejsce do czasu jego wykreślenia w sierpniu br.) i tym samym mógł uczęszczać do Szkoły Podstawowej [REDAKTOWANE]. To zaś może oznaczać obowiązek podjęcia przez Dyrektora stosownych działań przewidzianych w prawie oświatowym”.

Jak wskazał Pan w piśmie z dnia 13 listopada br., „Od powyższego postanowienia wniesiono zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego, ponieważ uznano, że orzeczenie sądu I instancji nie uwzględnia obowiązujących zasad przyjmowania dzieci do szkół publicznych i prowadzi do nierównego traktowania pozostałych uczniów, którzy z powodu zamieszkania poza obwodem nie zostali przyjęci. Podkreślam, że postanowienie sądu nie zostało wykonane, ponieważ jego wykonanie skutkowałoby formalnym przyjęciem dziecka do szkoły, a tym samym nadaniem mu statusu ucznia na stałe. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, raz przyjętego ucznia szkoła nie może później usunąć, nawet jeśli okaże się, że oświadczenie rodziców było niezgodne z

prawdą. W efekcie wykonanie tego orzeczenia czyniłoby dalsze postępowanie odwoławcze bezprzedmiotowym i pozbawionym sensu”.

Mając na uwadze wyjaśnienia przekazane przez Pana w piśmie z dnia 13 listopada br., które wskazywały na działanie sprzeczne z prawem, RPO skierował do Pana wystąpienie z dnia 18 listopada br. W piśmie tym wskazano w szczególności, że skorzystanie z możliwości złożenia zażalenia na postanowienie sądu nie zwalnia strony z obowiązku wykonania tego postanowienia. Podkreślono, że organ, którego dotyczy postanowienie, nie jest uprawniony do jego samodzielnej oceny, w szczególności pod względem zasadności jego wykonania. Nie mają zatem znaczenia przedstawione przez Pana Dyrektora argumenty na rzecz niezastosowania się do postanowienia (w szczególności argument o braku możliwości usunięcia przez szkołę raz przyjętego ucznia, a także uczynieniu dalszego postępowania odwoławczego bezprzedmiotowym i pozbawionym sensu). Podkreślono, że wstrzymanie wykonania aktu lub czynności przez organ administracji przed przekazaniem skargi sądowi administracyjnemu oraz przez sąd administracyjny po przekazaniu mu skargi stanowi środek tymczasowej ochrony sądowej. Ponieważ ma charakter ochronny, wywołuje skutek od razu – inaczej ochrona byłaby pozorna.

Niezależnie od powyższego, w ww. piśmie Rzecznika wskazano, że w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.) nie przewidziano procedury „wstępnego ujęcia na liście dzieci przyjętych do szkoły”, a także i to, że przepisy ustawy Prawo oświatowe przewidują możliwość przyjęcia ucznia także w trakcie roku szkolnego, nawet wtedy gdy wymaga to przeprowadzenia zmian organizacyjnych pracy szkoły powodujących dodatkowe skutki finansowe (art. 130 ust. 3).

W kolejnym piśmie stwierdził Pan Dyrektor, że „nie podjąłem żadnej czynności, której wykonanie mogłoby być wstrzymane w trybie art. 61 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wobec czego nie mogę ww. postanowienia WSA wykonać”. Ponadto wskazał Pan, że „w dniu 25 listopada 2025 roku zostało mi doręczone postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [REDAKTOWANE] z dnia 24 listopada 2025 roku w przedmiocie oddalenia mojego wniosku o wstrzymanie wykonania postanowienia WSA z dnia 29 października 2025 roku złożonego wraz z zażaleniem. W ocenie Pana Dyrektora „postanowienie WSA z dnia 24 listopada 2025 roku oznacza, że zaskarżone przeze mnie postanowienie WSA z dnia 29 października 2025 roku jest w istocie wymagalne. Ze względu na powyższe, na podstawie postanowienia odmawiającego wstrzymanie pierwotnego postanowienia

WSA tymczasowo przyjąłem [REDAKTOWANE] do szkoły w dniu 1 grudnia 2025 roku". Jednocześnie podtrzymał Pan w całości dotychczasowe stanowisko dotyczące zasadności przyjęcia [REDAKTOWANE] do szkoły.

Mając na uwadze powyższe pragnę wskazać, że stwierdzenie dotyczące rzekomego niepodjęcia przez Pana Dyrektora żadnej czynności, której wykonanie mogłoby być wstrzymane, jest nieprawdziwe w odniesieniu do faktu, że jako Dyktor SP [REDAKTOWANE] powołując się na pismo Burmistrza Miasta [REDAKTOWANE] z dnia 26 sierpnia 2025 r., w kolejnym dniu poinformował Pan pisemnie Panią [REDAKTOWANE], że nie przyjmuje [REDAKTOWANE] do klasy I na rok szkolny 2025/2026. W dniu 29 października 2025 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny [REDAKTOWANE] wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej czynności Dyrektora Szkoły Podstawowej [REDAKTOWANE] w przedmiocie nieprzyjęcia dziecka do klasy I publicznej szkoły podstawowej, z czego wynika, że sąd uznał, że doszło wcześniej do czynności (w szczególności sąd nie wstrzymał wykonania „decyzji” o nieprzyjęciu, ale czynności, o której mowa wyżej). Podobne stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznający Pana zażalenie na postanowienie WSA, który wskazał, że „przedmiotem skargi jest czynność, która wywołała skutki prawne wobec małoletniego [REDAKTOWANE] Wstrzymaniu w trybie art. 61 § 3 p.p.s.a. nie podlegają wyłącznie decyzje wydane w sformalizowanym postępowaniu administracyjnym, lecz także inne akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa” (postanowienie z dnia 19 grudnia 2025 r., [REDAKTOWANE]).

Nie znajduje też podstawy prawnej wstrzymanie się przez Pana Dyrektora z wykonaniem postanowienia WSA z dnia 29 października 2025 roku. Jak był Pan już szczegółowo informowany przez Rzecznika, postanowienie to było natychmiast wykonalne, co oznacza, że było wykonalne przed jego uprawomocnieniem. Na wykonalność tego postanowienia nie miało wpływu wniesienie przez Pana środka zaskarżenia, ani samo złożenie wniosku o wstrzymanie wykonania go. Także WSA, rozpoznając Pana wniosek o wstrzymanie wykonania postanowienia, wskazał na wadliwość Pana stanowiska i dostrzegł, że niewykonanie postanowienia z 29 października 2025 r. mogłoby doprowadzić do nieodwracalnych skutków, o których mowa w tym postanowieniu. Odmowa wykonania postanowienia z uwagi na subiektywne przekonanie co do jego słuszności pozostaje w sprzeczności z powszechnie obowiązującym prawem.

Wobec powyższego działając z upoważnienia RPO na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.)

stwierdzam naruszenie przez Pana Dyrektora prawa do nauki przysługującego Panu [REDACTED] w związku ze zwlekaniem z wykonaniem postanowienia i dopuszczeniem go do udziału w zajęciach szkolnych.

Jednocześnie Rzecznik dostrzega, że inne kwestie związane z realizacją prawa do nauki przez [REDACTED] zostaną w stosownym czasie rozstrzygnięte przez sąd. RPO zamierza monitorować sprawę do jej zakończenia.

Z poważaniem

Anna Białek

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Wnioskodawczyni

2. [REDACTED]

[REDACTED] Kurator Oświaty

Kuratorium Oświaty [REDACTED]

[REDACTED]